

4. kdor se na klancu ne umakne navzdol vozečemu vozu;
5. kdor ne čaka, da pride s tesnega pota voz, ki je tam;
6. kdor gre vzporedno v isti smeri z vozom, ki se drži desne strani, pa ga ne prehit;
7. kdor se ne drži razdalje med dvema vozovoma ali dvema vrstama vozov;
8. kdor brez potrebe pusti brez nadzora voz na cesti ali na mostu;
9. kdor preko mosta ne vozi počasi, skozi naseljene kraje ne z zmanjšano brzino, ali sploh kdor vozi bolj naglo, nego je predpisano;
10. kdor navzdol po klancu ne zavira koles;
11. kdor ponoči ne razsvetli voza;
12. kdor meče na cesto predmete, ki bi mogli ogroževati varnost prometa ali oškodovati cesto;
13. kdor zastavi pot ali prepreči, namesti zanjko ali na katerikoli način ugrožava promet;
14. kdor svoje vprežne živine ne vodi ali goni;
15. kdor vozi z večjim številom živali, kot je dovoljeno;
16. kdor brez dovoljenja upravne oblasti preštane kočijaž ali vozi z motornim vozom;
17. kdor vozi v stanju pijanosti;
18. kdor na svojem vozu nima pritrjene predpisane tablice ali uporablja ne-registriran voz;
19. kdor uporablja voz, ki ni v skladu s predpisi te uredbe o velikosti voza, velikosti tovora, težini voza in tovora, širini kolesnih obročev in številu živali;
20. kdor na svojem vozu nima pravilne zavore;
21. kdor da v promet potniški voz brez odobrenja občne upravne oblasti;
22. kdor po cesti vleče predmete kakor grede, trame, pljuge, hrane, veje itd., ali posekane veje vozi tako, da se vlečejo po tleh;
23. kdor na cesti pase živino, trga ali kosi travo, kdor zasuje ali kvari rove poleg pota, seka drevje ali veje, bere sad z dreves poleg ceste, kvari ograje, propuste, mostove, javne studence ali druge predmete, ki so postavljeni na potu ali poleg pota, ali izpodkopava podporne ali obložne zide in druge objekte;
24. kdor s cest ali nasipov in jarkov cest jemlje zemljo, kamen, pesek, gramoz, rušo;
25. kdor iz gramoznic ali kamenolomov, zavzetih za ceste, brez pooblaščenja jemlje gramoz, prodec ali kamen;
26. kdor brez dovoljenja prekopava ceste za jarke poleg ceste, prestavlja večkrat tok vode, prepeljuje jarke, zadelava rove poleg pota, kakor tudi kdor ne obdrzuje zgrajene objekte na njih v dobrem stanju;
27. kdor brez dovoljenja ostavlja tračnice (šine) na cesti ali poleg nje;
28. kdor se ne drži posebnih predpisov in dobljenih navodil pri prevozu tovorov, ki so večji kot je normalno predpisano;
29. kdor prevažna zemljo, pesek itd. tako, da se mu sipa iz voza;

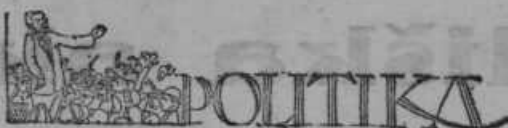
30. kdor rabi za prevoz potnikov nesiguren voz in z nesigurno opremo.

Prestopke po tej uredbi preiskuje in izreka kazen pristojna občna upravna oblast. Denarne kazni, ki jih bodo naložile občne upravne oblasti, se morajo takoj izplačati finančni upravi, v kolikor se nanašajo na državne ceste, oblastnim in občnim oblastim, v kolikor se nanašajo na oblastne ali občinske pote, uporabiti se morajo za vzdrževanje teh potov; svota, plačana za storjeno škodo, se bode plačala na isti način ter uporabila izključno za popra-

vilo pokvarjenih delov onih potov ali objektov, za katere je bila plačana.

Prehodna in zaključna naredba.

Ko stopi v veljavo ta uredba, se prepoveduje izdelati nove tovarne voze s kolesnimi obroči, ki so ožji od 6 cm. Na obstoječih tovarnih vozovih se morajo kolesni obroči v smislu čl. 18 te uredbe spremeniti v teku treh let, odkar stopi ta uredba v veljavo. Potem se na tovarni vozi s kolesnimi obroči, ki so ožji od 6 cm, ne smejo več uporabljati na javnih cestah.

V NAŠI DRŽAVI.

Belgarski banditi vznemirjajo naše obmejne kraje in belgarski odgovorni krogi podpirajo nemire potom časopisja, v katerem so izšli zadnje dni napadi na našo državo. Naše oblasti se s tolovaji ne morejo niti razgovarjati, niti pogajati in radi tega je popolnoma upravičena zahteva naše države: med Jugoslavijo in Bolgarijo se mora ustanoviti večji kontrolni pas, ki bo omogočal varnost meje.

Naše poljedelsko ministrstvo objavlja glede letošnje žetve v naši državi sledeče: Po poročilih, ki jih je dobil statistični urad iz posameznih oblasti, se trdi, da bo letošnja letina ena izmed najboljših, vsaj kar se tiče množine. V Banatu se je žetev že pričela. Žetev je mena greh kraju. Okrog Sombora in Subotice žanjejo pšenico. — Rž, pšenica, ječmen: Stanje je v celi državi prav dobro. Ponekod v Južni Srbiji celo odlično. Zlasti v bitoljskem in valjevskem okrožju. — Koruza: V celi državi kaže zelo dobro. Ponekod so neugodno vplivale vremenske nezgode. Glede množine bo vsa žetev zelo dobra. Kakovost žetve bo morda malo trpela. Poudariti je, da je bilo letos dosti solnca in dosti dežja. Suše nismo letos skoroda ne poznali.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Iz papeževе države. Italijanska vlada je že postavila v Vatikan kot svojega poslanika De Vecchija, ki je papežu zagotovil, da bo izvrševala Italija pogodbo med njo in Sv. stolico v katoliškem duhu.

V avgustu sestanek Male antante. V avgustu se bodo vršila posvetovanja zunanjih ministrov Male antante. Tega sestanka se bodo udeležili tudi gospodarski strokovnjaki. Na razgovoru bodo sledeča uprašanja: 1. Valutni odnosi Male antante. 2. Gospodarski stiki. 3. Trgovinsko sodelovanje. 4. Postavljanje mešanih trgovskih zbornic in medsebojno sodelovanje posameznih industrij. 5. Odprava vizumov za državljane držav Male antante in olajšanje medsebojnega izseljevanja. 6. Postavljanje skupnega trgovinskega, industrijskega in turistovskega urada. 7. Ureditev obmejnega prometa in zlasti plovbe na Donavi. 8. Sodelovanje emisijskih bank držav Male antante.

Na Poljskem se zagovarja pred državnim sodiščem, kojega tvori 12 znanih poljskih politikov, bivši finančni minister Čehovič. Obtožen je, ker je prekorail državni proračun. Obtoženec se zagovarja, da je to storil po nalogu maršala Pilsudskega, ki je pri zaslišanju sam izjavil: Čehovič je izvršil vsa dejanja, radi katerih je obtožen, izrecno na njegovo povelje in odgovornost. Razprava se nadaljuje.

Albanska vlada je izročila monopolsko upravo za težka in lahka olja splošni italijanski petrolejski družbi, ki je zmagala nad konkurenco Anglije, Amerike in Francije.

ZA NEDELJO

Tomaž Mor.

Spominski dan 7. julij.

Ko je besnel angleški kralj Henrik VIII. v svoji slepi strasti, je moral dati svoje življenje poleg mnogih duhovnikov tudi najplemenitejši angleški mož svetnega stanu Tomaž Mor.

Rodil se je Tomaž v Londonu, kjer je bil njegov oče visok uradnik pri sodniji. Njegova vzgoja je bila strogo katoliška in zelo resna. Ko je z odličnim uspehom končal nižje šole, je bil še premlad, da bi mogel iti na vseučilišče. Zato je stopil med služabnike kardi-

nala in prvega angleškega škofa Mortona. Ta je nekoč dejal o Tomažu svojim gostom: »Ta fant, ki nam streže pri mizi, bo nekoč še nekaj izrednega.« — Ko je lahko šel na vseučilišče, se je temeljito bavil z znanostjo in je kmalu zaslovel kot silno nadarjen mladenič. Iskrena pobožnost in neomajna vera v Kristusovo Cerkev sta ga obvarovali mladostnih zablod in padcev. Vstajal je že zjutraj ob dveh, opravil je z vso iskrenostjo svoje molitve, nato se je učil, potem pa je šel k sv. maši, pri kateri je bil za strežnika, ali pa je pomagal pri petju. Dolgo si ni bil glede svojega poklica na jasnem; mislil je nekaj časa na duhovniški stan, a se je pozneje na svet svojega spovednika odločil, da postane pravnik.

Komaj 26 let star je bil Tomaž Mor

že izvoljen v angleški parlament. Tam je pri neki priliki pogumno nastopil za per neko neopravičeno kraljevo zahtevo. Bil je radi tega obsojen na denarno globo. Ker pa še sam nič ni imel premoženja, so obsodili na globo njegovega očeta. Ker pa ni mogel plačati, je moral v ječo. Mlademu Moru so namigivali, da bi na ponižno prošnjo kralj — spregledal očetu kazen. A Tomaž je odvrnil, da ne more prositi odpuščanja, ker ni storil nič nezakonitega in prizadejal nikomur krivice. Ko je Tomaž svoje znanje še izpopolnil, je postal sodnik v Londonu. Kralj Henrik VIII. je postal pozoren na njegove izredne zmožnosti, ga je klical vedno pogosteje na dvor, mu poverjal eno službo za drugo, dokler mu ni končno podelil največjega dostojanstva na Angleškem — službo državnega kanclerja.

Tudi na tem visokem mestu je ostal Tomaž Mor pobožen in ponižen. Vsako jutro je, predno je šel v svojo službo, pokleknil pred svojega osivelega očeta in ga prosil za blagoslov. Nekoč je zapazil vojvoda iz Norfolkja Mora med cerkvenimi pevci svoje župnijske cerkve. Ko mu je končno pripomnil, da se to pač ne sklada z njegovo visoko službo, mu je odvrnil Mor: »Kralj pač ne more biti onečaščen, če jaz služim svojemu in njegovemu gospodu, našemu božjemu Zveličarju.«

A služba Tomaževa je postajala vedno težavnejša. Z vedno večjo skrbjo je gledal, kam žene strast od dvorske gosposodične Ane Bolin njegovega kralja. Čisto odkrito je svaril Henrika VIII. Toda ko so drugi svetovalci začeli se udajati kralju, je videl, da je vse zaman. Kralj je začel padati globlje in globlje. Ker papež ni hotel in ni mogel ugoditi kraljevi zahtevi, da bi razvezal njegov zakon s Katarino Aragoško, je kralj začel misliti na to, da bi samega sebe proglasil za cerkvenega poglavarja na Angleškem. Na ta način si je mislil razvezati svoj zakon. Ko je Tomaž videl, kaj se pripravlja, je 16. majnika 1532 odložil svojo visoko službo. Od tega dne je živel znanosti, pobožnosti in svoji družini. Razmerje Morovo do nje govih otrok in do družin svojih otrok je bilo tako pristrčno in vzgledno, da so po vsem Angleškem govorili o njem.

Mnogi so Tomažu prigovarjali, da se ukloni kralju. Vojvoda iz Norfolkja mu je pri neki priliki, ko ga je skušal pregovoriti, dejal: »Knežja nemilost prinese smrt.« — Mor je odgovoril: »Ali drugih razlogov nimate? Če je tako, kakor ste rekli, potem je med vami in menoj samo ta razloček, da bom umrl jaz danes, vi pa jutri.« — Marca 1. 1534 so od londonske duhovščine in tudi od Tomaža Mora zahtevali, da položijo prisego, s katero priznavajo kralja za najvišjega cerkvenega poglavarja in njegovo zvezo z Ano Bolin za veljaven zakon. 13. aprila se je Tomaž odpravil pred komisijo, pred katero naj bi položil prisego. Zjutraj je šel v cerkev, se spovedal in prejel sv. obhajllo. Nato se je poslovil od domačih; srce mu je govorilo, da za vedno, potem je s svojim zetom stopil v čoln in se odpeljal. Ko je prišel pred komisijo, so mu dali prebrati prisego. Tomaž jo je mirno in s

premislom prečital, nato pa je rekel, da on nobenega ne obsoja, ki je položil to prisego, on pa je po svoji vesti ne more položiti. Ker je ostal trden, je moral v državno ječo.

Kazen za to, ker ni hotel priseči, se je glasila: ječa do smrti in izguba vsega premoženja. Tomaž je vse to z junaskim mirom vzel na sebe. Njegova tolažba je bila molitev in čitanje knjig. Pa tudi sam je pisal in je spisal delo: »O smrti radi vere« in trpljenje Kristusovo. Kralju Henriku je pa bilo zelo veliko na tem, da bi Mor le prisegel. Skušal ga je upogniti in sicer s pomočjo Tomaževih sorodnikov, ki jih je ta pristrčno ljubil. Zato je kralj dovolil, da so smeli Tomažu dopisovati in ga tudi osebnobno obiskovati. Spustili so k njemu hčerko Margareto, ki jo je najbolj ljubil. Burno ga je velikokrat prosila, naj vendar priseže, a Tomaž je ostal trden. Prišla je k njemu v ječo tudi njegova žena. Ko je vstopila v ječo, se je vsula iz njenih ust kar cela ploha očitanj, v kako nesrečo da je spravil Tomaž svojo družino, kako bi doma lahko imel vse lepše, kakor pa v tej smrdljivi luknji pri miših in podganah. Mor je poslušal, nato pa vprašal ženo: »Povej mi, ali ni ta prostor tukaj ravno tako blizu nebes ko pa naša hiša?« Potem pa jo je še vprašal: »Kaj misliš, kako dolgo bi še lahko živel?« Žena, ki se ji je zdelo, da bi se mož vendar le dal pregovoriti, je vsa vesela hitela: »Gotovo še kakih 20 let.« — Tomaž ji je pa odvrnil: »Ko bi bila rekla: sto, bi to bilo nekaj. In še potem bi moral veljati za slabega trgovca, če bi za 100 let zamajal večnost.«

Ze eno leto je bil Mor v ječi, ko je kralj 3. junija 1535 zahteval od njega še enkrat čisto nedvoumno izjavo, ali hoče priseči ali ne. Tomaž je tudi tokrat prisego odbil. Zato so mu vzeli vse knjige in vse potrebščine za pisanje, 1. julija pa so ga postavili pred sodišče radi veleizdaje. Mor se je krasno zagovarjal in dokazal, da ni zakrivil nobene veleizdaje, a sodniki so izrekli nad njim »kriv« in bil je obsojen na smrt. Ko se je iz sodišča podal v ječo, je moral prestati najhujše ure svojega življenja. Pririla se je do njega njegova hči Margareta, se mu privila okoli vratu in ga prosila za zadnji očetovski blagoslov. Tomaž jo je blagoslovil in ji rekel: »Trpim po nedolžnem! Naj se zgodi božja volja. Tudi ti prenašaj to potrpežljivo!« Nato je odkorakal naprej. A Margareta se je še enkrat pririla do očeta. Tokrat ji pa ni rekel nič, le solze so lile po njegovih bledih licih. Še trije drugi otroci so na tem težkem potu prišli k njemu, vse je poljubil in jih blagoslovil.

NOVICE

Rojstvo princa. Nj. Veličanstvo kraljica Marija je na Bledu na Vidov dan ob 12 ponoči porodila princa. Mali princ je zdrav in krepek, tudi visoka njegova mati, ki se je neposredno pred porodom udeležila kino-predstave v

6. julija 1535 je šel Tomaž Mor na morišče. Neka gospa mu je med potera ponudila kupico vina. Mor ji je odgovoril: »Kristus v svojem trpljenju ni pil vina, temveč žolč in kis.« Ko je prispel na visok oder, na katerem je imel umreti, je zaklical zbranim ljudstvu: »Bratje, kličem vas za priče, da umiram zvest svoji katoliški veri, kot zvest služabnik Boga in svojega kralja!« Nato je pokleknil in glasno molil spokorni psalm: »Miserere, Usmili se me Bog po svojem velikem usmiljenju!« Krvnik, globoko ganjen, ga je prosil za odpuščanje. Tomaž pa mu je odgovoril: »Ti mi boš danes izkazal največjo dobroto, ki mi jo more kdo izkazati. Ne boj se in izvrši svoj posel!« Nato si je sam zavezal oči, položil glavo na tla, sekira je zabliskala in umrl je velik mož star 55 let.

Kako se je Tomaž zavedal, koliko je vredna človekova duša, koliko je vredna srečna večnost! Nič na svetu je ne more odkupiti. Kak važen nauk za naše čase!

Sprava v Mehiki. Kakor so poročali časopisi, je prišlo v Mehiki vsaj do delne sprave med državo in Cerkvijo. Zadnje nedelje so se zopet odprle cerkve in začela se je po dolgem času zopet opravljati služba božja, ki so se je verniki udeležili v ogromnem številu in z nepopisnim veseljem. V šolo duhovniki še sicer ne bodo smeli, a smeli bodo otroke podučevati v krščanskem nauku po cerkvah.

Nov dom duhovnih vaj. Zadnje nedelje je nadškof dr. Bauer blizu Zagreba blagoslovil temeljni kamen za nov dom duhovnih vaj. Dom bodo pozidale sestre sv. Križa in bodo v njem lahko opravljale duhovne vaje ženske. Duhovne vaje, pri katerih se človek za nekaj dni čisto loči od sveta in svojih vsakdanjih skrbi in se potopi v premisslivanje večnih resnic, postajajo važno sredstvo za resnično posvečenje samega sebe in za pravo krščansko življenje. Po Nemškem, Holandskem in Belgiji imajo že veliko število takih domov za duhovne vaje in vsako leto se zateče v nje na sto in sto ljudi, da poskrbijo za svoje duše. Slovenci imamo do zdaj še samo en tak dom duhovnih vaj in sicer za moše v Ljubljani. Da bi se ga pridno posluževali in da bi jih zrastle še več!

Slavnosti na Češkem. Te dni so bile slovesno otvorene slavnosti za tisočletnico sv. Venceslava. Otvoritvi so prisostvovali papeški nuncij in drugi cerkveni dostojanstveniki. Zastopana pa je bila tudi državna oblast, kar je napravilo najlepši vtis.

kraljevski vili, se dobro počuti. Po vseh mestih se je ta radostni dogodek razglasil s 101 topovskimi strelami. Kralj je v spremstvu ministrskega predsednika generala Živkoviča in ministra pravde dr. Srsklča prispel na Bled. Govoril se, da bo najmlajši princ dobil slovensko ime.

Umrl je dr. Gregor Žerjav. V četrtek dne 27. junija, ob petih popoldne je umrl v Poličah na Gorenjskem dr. Gre-